

## **ANTWOORDEN De kroon op het werk: de mens in de geschiedenis**

### **Les 1 Ridders (1)**

#### **Opdracht 1**

1. leer
2. spits
3. sporen
4. voet
5. schoenen
6. keer
7. vizier
8. harnas
9. degens
10. harnas

#### **Opdracht 2**

1. de stoute schoenen aantrekken
2. van leer trekken
3. met open vizier strijden
4. de degens kruisen
5. in het harnas sterven
6. je sporen verdiend hebben

#### **Opdracht 3**

- a. 5
- b. 1
- c. 3
- d. 4
- e. 2
- f. 6

#### **Opdracht 4**

1. het spits afbeet
2. zijn sporen verdiend.
3. kruisen de degens
4. op gespannen voet
5. in het harnas
6. van leer
7. trok de stoute schoenen aan
8. in het harnas gestorven
9. te keer
10. open vizier

## **Les 2 Ridders (2)**

### **Opdracht 1**

1. over de brug komen
2. iets in je schild voeren
3. hoog van de toren blazen
4. de kroon spannen
5. bot vangen
6. iemand een pluim (op zijn hoed ) geven
7. een lans voor iets of iemand breken

### **Opdracht 2**

1. een pluim geven
2. een ridder zonder vrees of blaam zijn
3. bot vangen
4. naar de kroon steken
5. in het zadel helpen
6. een lans breken
7. hoog van de toren blazen
8. over de brug komen
9. de kroon spannen
10. iets in je schild voeren

### **Opdracht 3**

1. over de brug
2. in het zadel geholpen
3. in zijn schild voert
4. ving bot
5. staken elkaar naar de kroon
6. hoog van de toren blazen
7. brak een lans
8. spant de kroon
9. pluim gaf
10. een ridder zonder vrees of blaam is

## **Les 3 Monniken**

### **Opdracht 1**

1. gebrouwen
2. kruis
3. monniken
4. kroon
5. les
6. metten
7. Latijn
8. kapittel
9. kappen
10. kruid

## **Opdracht 2**

1. c
2. c
3. a
4. c
5. a
6. c
7. b
8. a
9. b
10. a

## **Opdracht 3**

1. kruis
2. korte metten
3. gelijke monniken, gelijke kappen
4. monnikenwerk
5. kroon op zijn werk
6. van gebrouwen
7. kruid tegen gewassen
8. eind van zijn Latijn
9. stem in het kapittel hebben
10. de les

## ***Les 4 Ambachten en beroepen (1)***

### **Opdracht 1**

1. duidelijk
2. slechthorend
3. merken dat iemand iets verkeerd doet
4. langzamerhand
5. helder

### **Opdracht 2**

1. molenaar
2. bakker
3. herbergier
4. herbergier
5. dokter

### **Opdracht 3**

1. b
2. c
3. a
4. c
5. b

6. c
7. b
8. c
9. a
10. c

#### **Opdracht 4**

1. klare wijn
2. doorkneed in zijn vak
3. *barstte* de bom
4. doekjes om winden
5. gelag
6. in de molen
7. het gelag betalen
8. doortrapte; zijn kerfstok
9. koren op de molen
10. zoete broodjes

#### **Les 5 Ambachten en beroepen (2)**

##### **Opdracht 1**

1. streng zijn
2. nog strenger worden
3. niet langer gehoorzamen
4. de leiding nemen
5. minder streng worden
6. iemand alle vrijheid geven
7. het werk overlaten aan iemand anders
8. de leiding overnemen

##### **Opdracht 2**

1. kam
2. spaak
3. mes
4. touw
5. elfendertigst
6. keper
7. draad
8. inslag
9. zweep
10. teugels

##### **Opdracht 3**

1. schering en inslag
2. het mes aan twee kanten
3. touw gezet
4. draad kwijt
5. een spaak in het wiel

6. het klappen van de zweep
7. kam scheren
8. elfendertigst
9. teugels
10. de keper beschouwd

### **Les 6 Ambachten en beroepen (3)**

#### **Opdracht 1**

1. de plaat poetsen
2. spijkers met koppen slaan
3. op dezelfde leest geschoeid zijn
4. wikken en wegen
5. voor een appel en een ei
6. de scepter zwaaien
7. zijn tol eisen
8. op prijs stellen
9. het onderspit delven
10. aan je laars lappen
11. de spijker op zijn kop slaan
12. 'm smeren

#### **Opdracht 2**

1. de plaat
2. en wegen
3. met koppen slaan
4. spijker op zijn kop
5. prijs stelt
6. aan zijn laars
7. tol geëist
8. appel en een ei
9. de scepter
10. het onderspit

### **Les 7 De rechtspraak**

#### **Opdracht 1**

1. c
2. b
3. a
4. c
5. a
6. c
7. b
8. b
9. c
10. a

#### **Opdracht 2**

1. nagelen
2. leggen
3. hangen
4. stellen
5. opgroeien
6. omdoen
7. aandraaien
8. zijn
9. leggen
10. voelen

### **Opdracht 3**

1. vuur na aan de schenen
2. das om
3. schandpaal
4. hangen en wurgen
5. de kaak
6. duimschroeven
7. galg en rad
8. geradbraakt
9. hangen en wurgen
10. pijnbank gelegd

### **Les 8 Spel (1)**

#### **Opdracht 1**

1. afgesproken werk
2. kans op succes laten afhangen van één ding
3. veel kans hebben
4. eerlijk zijn
5. in de war zijn
6. niet mogelijk zijn
7. weinig geld hebben
8. na afloop napraten
9. laten merken wat je van plan bent
10. zeggen hoe je over iets denkt

#### **Opdracht 2**

1. op één kaart
2. nakaarten
3. bekennen
4. de kaart
5. open kaart
6. doorgestoken
7. hoge ogen
8. in de kaart kijken
9. haalbare kaart
10. armoe

## **Les 9 Spel (2)**

### **Opdracht 1**

1. schreef
2. bal
3. klos
4. spel
5. slag
6. spel
7. af
8. balletje
9. put
10. streepje

### **Opdracht 2**

1. a
2. c
3. b
4. a
5. c
6. a
7. b
8. c
9. b
10. a

### **Opdracht 3**

1. slag geslagen
2. bal terug
3. een balletje op
4. streepje voor
5. schreef
6. de klos
7. hoog spel
8. in de put
9. het spel gezet
10. terug bij af

## **Les 10 De Bijbel (1)**

### **Opdracht 1**

1. teken
2. schoot
3. kalf
4. genade
5. boze
6. offer

7. zonde
8. tijding
9. onschuld
10. boezem

### **Opdracht 2**

1. c
2. a
3. b
4. b
5. a
6. c
7. a
8. a
9. c
10. a

### **Opdracht 3**

1. geen genade
2. gouden kalf
3. den boze
4. in de schoot te leggen
5. haar handen in onschuld
6. slachtoffer
7. teken aan de wand
8. jobstijding
9. zondebok
10. hand in eigen boezem

### ***Les 11 De Bijbel (2)***

#### **Opdracht 1**

1. in
2. met
3. naar
4. op
5. te
6. des
7. van

#### **Opdracht 2**

1. zitten
2. laten
3. woekeren
4. hinken
5. zijn
6. schreeuwen
7. zijn



### **Opdracht 3**

1. zich niet onbetuigd laten
2. een steen des aanstoots
3. een Babylonische spraakverwarring
4. in zak en as zitten
5. van de daken schreeuwen
6. met je talenten woekeren
7. niet van gisteren zijn
8. te elfder ure
9. naar de filistijnen
10. op twee gedachten hinken

### **Opdracht 4**

1. talenten gewoekerd
2. te elfder ure
3. van gisteren
4. in zak en as
5. de filistijnen
6. twee gedachten hinken
7. onbetuigd
8. Babylonische spraakverwarring
9. daken schreeuwen
10. des aanstoots

## **Les 12 De Bijbel (3)**

### **Opdracht 1**

1. keel
2. krijgen
3. naam
4. lier
5. slijk
6. zwijnen
7. manna
8. pakken
9. naald
10. ziften

### **Opdracht 2**

1. h
2. b
3. c
4. j
5. i
6. d
7. e
8. f

9. a
10. g

### Opdracht 3

1. de pakken neerzitten
2. slijk der aarde
3. mes op de keel
4. naam maken
5. het oog van de naald gekropen
6. lier aan de wilgen gehangen
7. muggenzifter
8. parels voor de zwijnen
9. op je sodemieter; op je falie; op je donder; op je tabernakel krijgen
10. manna ... de hemel

### Opdracht 4

Er zijn verschillende uitdrukkingen en gezegden in het Arabisch die hun oorsprong in de Koran hebben. Hier zijn enkele voorbeelden:

1. **"Insha'Allah"** (إن شاء الله) - Dit betekent "als God het wil" en komt vaak voor in de Koran, bijvoorbeeld in Soera Al-Kahf (18:23-24). Het wordt gebruikt om toekomstige intenties of plannen te uiten met de erkenning dat alles afhangt van Gods wil.
2. **"Alhamdulillah"** (الحمد لله) - Dit betekent "alle lof zij God" en komt vaak voor in de Koran, bijvoorbeeld in de openingsvers van Soera Al-Fatiha (1:1). Het wordt gebruikt om dankbaarheid en lof aan God uit te drukken.
3. **"Bismillah"** (بسم الله) - Dit betekent "in de naam van God" en wordt gebruikt aan het begin van veel handelingen en ook aan het begin van elke soera in de Koran, behalve Soera At-Tawba.
4. **"La hawla wa la quwwata illa billah"** (لا حول ولا قوة إلا بالله) - Dit betekent "er is geen macht en geen kracht behalve door God" en komt voor in de Koran, bijvoorbeeld in Soera Al-Kahf (18:39). Het wordt gebruikt om de afhankelijkheid van God te erkennen in tijden van nood of om kracht te vragen.
5. **"Subhanallah"** (سبحان الله) - Dit betekent "glorie zij God" en komt voor in de Koran, bijvoorbeeld in Soera Al-Isra (17:1). Het wordt gebruikt om verbazing of bewondering over Gods schepping of daden uit te drukken.

Deze uitdrukkingen zijn diep geworteld in de islamitische cultuur en worden vaak dagelijks gebruikt door moslims over de hele wereld. Ze hebben hun oorsprong in de Koran en hebben daardoor een sterke religieuze en culturele betekenis.

## Les 13 Scheepvaart

### Opdracht 1

1. b
2. i
3. a
4. h

5. c
6. d
7. j
8. e
9. g
10. f

### **Opdracht 2**

1. hield de boot af
2. veel voor de boeg
3. gooide hij het over een andere boeg
4. in touw
5. in hetzelfde schuitje
6. overboord te gooien
7. houdt mij aan het lijntje
8. de boot aan
9. opgescheept
10. lijn trekken

### **Les 14 Scheepvaart (2)**

#### **Opdracht 1**

1. van wal steken
2. onder zeil gaan
3. in iemands vaarwater zitten
4. in iemands kielzog varen
5. bij de vleet
6. op dreef zijn

#### **Opdracht 2**

1. van wal steken
2. kant noch wal raken
3. op dreef zijn
4. bij de vleet
5. onder zeil gaan
6. iemand aftuigen
7. iemand de wind uit de zeilen nemen
8. iets niet over zijn kant laten gaan
9. in iemands kielzog varen
10. in iemands vaarwater zitten

#### **Opdracht 3**

1. steek van wal
2. bij de vleet
3. op dreef
4. raakte kant noch wal
5. kant laten gaan
6. onder zeil

7. wind uit de zeilen genomen
8. afgetuigd.
9. vaarwater
10. kielzog

### **Les 15 Scheepvaart (3)**

#### **Opdracht 1**

1. c
2. f
3. d
4. h
5. a
6. e
7. b
8. j
9. g
10. i
11. m
12. l
13. n
14. k

#### **Opdracht 2**

1. aangeklampt
2. poolshoogte nemen
3. bak kwam
4. stapel te lopen
5. van streek
6. op de valreep
7. scheepte ... af
8. de spuigaten uit
9. grootscheeps
10. in zee gaan

### **Les 16 Scheepvaart (4)**

#### **Opdracht 1**

1. aan lagerwal raken
2. op de valreep
3. een kink in de kabel
4. overstuur zijn
5. iets grootscheeps aanpakken
6. het land hebben aan
7. bakzeil halen
8. overstag gaan
9. diepgang hebben
10. niet aan de bak kunnen komen
11. iemand de wind uit de zeilen nemen.

12. iemand de loef afsteken

### **Opdracht 2**

1. een kink in de kabel
2. overstuur
3. lagerwal geraakt
4. diepgang
5. overstag
6. de volle laag
7. land aan
8. een oogje in het zeil
9. de loef af
10. bakzeil halen

### **Les 17 Het huishouden**

#### **Opdracht 1**

1. deel
2. was
3. gooien
4. loop
5. is
6. getrokken
7. was
8. zijn
9. aanvoelen
10. gestopt

#### **Opdracht 2**

1. gooit zijn geld over de balk
2. trekt aan de bel
3. is vroeg uit de veren
4. is de kluts kwijt
5. loopt tegen de lamp
6. is heetgebakerd
7. uit de doeken
8. in de doofpot
9. op je klompen aanvoelen
10. een heet hangijzer

#### **Opdracht 3**

1. een heet hangijzer
2. de kluts kwijt zijn
3. aan de bel trekken
4. iets in de doofpot stoppen
5. over de balk gooien
6. heetgebakerd zijn

## **Les 18 Eten (1)**

### **Opdracht 1**

1. in kannen en kruiken
2. mosterd na de maaltijd
3. voor spek en bonen meedoen
4. een hete aardappel
5. om de hete brij heen draaien
6. je eigen boontjes doppen

### **Opdracht 2**

1. een hete aardappel
2. in kannen en kruiken
3. om de hete brij heen draaien
4. geen pap meer kunnen zeggen
5. mosterd na de maaltijd
6. voor spek en bonen meedoen
7. er geen kaas van gegeten hebben
8. de kaas niet van je brood laten eten
9. je eigen boontjes doppen
10. op de koffie komen

### **Opdracht 3**

1. aardappel
2. kaas van gegeten
3. op de koffie
4. kannen en kruiken
5. pap meer zeggen
6. de kaas niet van het brood eten
7. kaas gegeten
8. mosterd na de maaltijd
9. voor spek en bonen
10. eigen boontjes doppen

## **Les 19 Eten (2)**

### **Opdracht 1**

1. klontje
2. glaasje
3. lucht
4. koek
5. trek
6. happig
7. pan
8. soep
9. soep
10. roet

## **Opdracht 2**

1. b
2. a
3. b
4. a
5. c
6. b
7. a
8. c
9. a
10. b

## **Opdracht 3**

1. c
2. b
3. d
4. f
5. a
6. e

## **Opdracht 4**

1. diep in het glaasje gekeken
2. veeg uit de pan
3. zo klaar als een klontje
4. in de soep
5. als koek
6. trek
7. linke soep
8. roet in het eten
9. lucht kreeg
10. happig op

## ***Les 20 De stoommachine***

### **Opdracht 1**

1. verhitte
2. stoom
3. smoor
4. warmlopen
5. toeren
6. rooie
7. vernieling
8. uitlaatklep
9. druk
10. ketel

### **Opdracht 2**

1. de smoor in
2. over de rooie
3. uitlaatklep
4. onder druk
5. vernieling
6. verhitte discussie
7. over zijn toeren
8. druk van de ketel
9. stoom afblazen
10. warm

## **Les 21 Elektriciteit**

### **Opdracht 1**

1. radio
2. stoommachine
3. elektriciteit
4. radio
5. radio
6. stoommachine
7. stoommachine
8. elektriciteit
9. stoommachine
10. radio
11. stoommachine
12. stoommachine
13. elektriciteit
14. elektriciteit
15. stoommachine
16. radio
17. elektriciteit
18. stoommachine

### **Opdracht 2**

1. dezelfde golflengte
2. de knop omgezet
3. overschakelen
4. afgestemd
5. kortsluiting
6. in spanning
7. onder hoogspanning
8. slaan de stoppen
9. de weg van de minste weerstand
10. antenne

### **Extra opdracht**

1. muggen ziften
2. te elfder ure
3. over de rooie gaan



4. de mammon dienen
5. het hoofd in de schoot leggen
6. niet van gisteren zijn
7. bij de pakken neerzitten
8. het loodje leggen
9. het balletje terugkaatsen
10. geen rooie cent meer hebben
11. een zacht prijsje
12. met open vizier strijden

## ***Les 22 Computers en AI***

### **Opdracht 1**

Dat komt doordat het om wereldwijde ontwikkelingen gaat, die vaak vanuit de USA komen.

- Google knows – Google weet het
- Use it or lose it – Gebruik het of verlies het
- 24/7 aanstaan – Dag en nacht alert zijn
- Dat is een black box – Dat is een zwarte doos
- OK boomer – Ja hoor, boomer, tuurlijk.
- Computer says no – De computer zegt nee.

### **Opdracht 2**

1. c
2. b
3. a
4. c
5. b
6. c

### **Opdracht 3**

1. computer says no
2. Je lijkt wel een computer
3. Mijn accu is leeg
4. Zij staat 24/7 aan
5. Use it or lose it